

[Riishøj]

at Bangudvalgets flertalsanbefalinger har en forholdsvis bred støtte her i folketinget i dag.

Vi håber meget, at socialdemokratiet vil betænke det, inden vi går over til forespørgselsdebatten bagefter.

Halvgaard (FP):

Udenrigsministerens redegørelse giver et dystert billede af situationen i udviklingslandene: økonomisk tilbagegang for lavindkomstlandene og stagnation for mellemindkomstlandene og fælles for alle udviklingslande strukturproblemer og en stærkt stigende arbejdsløshed.

Redegørelsen giver heller ikke grundlag for optimisme og tiltro til, at væsentlige fremskridt til afhjælpning af de økonomiske problemer vil kunne opnås inden for de nærmeste år. Tværtimod fremgår det tydeligt, både direkte i redegørelsen og også mellem linjerne, at u-landsbistanden stort set har været og er en fiasko, og at fattigdommen i udviklingslandene efter 20 års udviklingsindsats ikke er formindsket, nærmest tværtimod.

Ørstrøm Møller skriver i et udenrigspolitisk skrift om den verdensøkonomiske krise, at det er barokt, at den hyppigste dødsårsag i udviklingslandene er manglende ernæring eller rent ud sagt sult, mens den i de industrialiserede lande er overernæring – et pænere ord for fedme. Vi danskere er selv medvirkende til at styrke denne forskel, idet vi til stadighed for lånte penge sikrer os socialt i alle ender og kanter og derfor disponerer over kapital, som burde komme udviklingslandene til gode.

Dette enorme svælg mellem den rige og den fattige verden giver anledning til bekymring og betyder naturligvis, at u-landsbistand vinder gehør inden for samtlige befolkningsgrupper, inden for samtlige partier og inden for alle trosretninger. Hertil kommer, at enkelte politikere søger at opnå folkets gunst og stemmer ved at udtale sig meget positivt for denne gode sag. Studenter og unge mennesker får afløb for deres følelser og entusiasme ved at overgå hinanden og politikerne i krav om større u-landshjælp.

De små lande som Danmark støtter u-landshjælp, bl.a. fordi de gerne vil styrke deres ry for at have humanitære idealer og traditioner. De store nationer går ind for u-landsbistand, måske af idealisme og måske

for at komme af med overskudslagre eller måske i værste fald af ren og skær kommunistkræk. Ja, man kan vel næsten med et lidt ondskabsfuldt udtryk sige, at der er gået mode i u-landshjælpen.

Ikke mindst vi danskere har en tilbøjelighed til at betragte lande med et andet livsmønster, en anden religion og for os fremmedartede traditioner, sæder og skikke som nationer, der må hjælpes og ledes ind i et samfundssystem som vores eget. Det er en komplet misforståelse.

Vi har set, hvordan udviklingen er forløbet på Grønland med tvangsforflytninger, hvor de midler, Danmark har ydet som bistandshjælp gennem årene, helt har druknet de mennesker, man havde til hensigt at redde og give en bedre tilværelse.

Hermed er ikke sagt, at der ikke er behov for u-landsbistand både i Afrika, i Asien og i Sydamerika. Det er der i allerhøjeste grad, men opgaven er enorm og yderst vanskelig at løse. Man må blot erkende, at de løsningsmodeller, der hidtil har været forsøgt, stort set er mislykkedes. Derfor skal man nok være lidt varsom med, at tonen og forargelsen over for dem, der er modstandere af at lade sig rive med, ikke bliver for desperat, og at vurderingen af de mennesker i udviklingslandene, som man søger at hjælpe, ikke bliver for overspændt subjektiv.

Man vil så gerne være solidarisk, vel at mærke når det er gratis, eller når det er for andres penge. Men som regel hører solidariteten op, når folk selv skal have tegnebogen op.

I en debat som denne er det vel også naturligt at analysere baggrunden for den store forskel, der er mellem u-landene og f.eks. Danmark. Jeg skal ikke fordybe mig yderligere i den forskel, der er med hensyn til religion, livsopfattelser, traditioner, sæder og skikke, selv om det er væsentlige faktorer, men pege på den situation, der opstod efter anden verdenskrig, hvor kolonierne blev selvstændige og samtidig mistede de administratorer, igangsættere og specialister, der repræsenterede kolonimagternes regeringer og erhvervsliv. Uden på nogen måde i alle forhold at forgylde kolonitiden kan man sige, at kolonierne eller rettere udviklingslandene mistede en del af de forudsætninger, som er nødvendige for skabelsen af et nationalprodukt, der kan sammenlignes med det,